

Gedragcode PCB de Schakel

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 25-01-2017
Instemming van de MR d.d. 10-01-2017



Voorwoord

Goede omgangsvormen en sociale redzaamheid zijn op de Schakel belangrijke kernwaarden. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen respectvol met elkaar omgaan, ongeacht huidskleur, handicap of karakter.

Onze basisschool is een christelijke school. Dit betekent dat ons leven en werken in de school mede wordt bepaald door onze christelijke levensbeschouwing.

Vanuit die levensvisie op opvoeding en onderwijs willen we onze leerlingen begeleiden. Bijbelse waarden en normen zijn onze uitgangspunten om te werken aan een klimaat van veiligheid en wederzijds vertrouwen.

In een veilige omgeving is het van belang vast te leggen welke verwachtingen we van elkaar hebben in de omgang met elkaar, met de leerlingen en met de leerlingen onderling.

Dit aspect wordt nader uitgewerkt in een gedragscode waarin specifieke gedragsregels zijn geformuleerd.

Het gaat om basisregels die een appél doen op het burgerlijk fatsoen; voor veel mensen de normaalste zaak van de wereld. Niettemin is het zinvol om een aantal gedragingen expliciet te benoemen en binnen de school aandacht te geven. Dit biedt duidelijkheid over het gewenste gedrag van medewerkers, leerlingen, ouders en andere betrokkenen bij de school.

De volgende gedragscodes gelden voor iedereen en dienen de grondhouding van alle betrokkenen te bepalen:

- eerlijk duurt het langst;
- iedereen hoort erbij;
- pas op je woorden;
- handen thuis;
- veiligheid voor alles.

De wijze van formuleren is bewust gekozen, omdat de codes zo hanteerbaar zijn voor volwassenen en kinderen.

Tijdens alle activiteiten is het van belang dat deze codes de basis zijn voor de wijze waarop met elkaar wordt omgegaan. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het is daarom wenselijk dat betrokkenen elkaar aanspreken op de juiste naleving ervan. De school heeft een aantal specifieke basisregels geformuleerd voor de verschillende domeinen.

1. Inleiding

Iedere school hanteert bepaalde gedragsregels. Er kunnen bijvoorbeeld afspraken zijn over het te laat komen, het roken op school, het gebruik van schoolmaterialen, enzovoort. De school hanteert daarbij richtlijnen die passen binnen de schoolcultuur.

Het opstellen van gedragsregels op het terrein van seksuele intimidatie, discriminatie, racisme, pesten, lichamelijke mishandeling, Arbo-zaken en privacy horen daarbij. De wijze waarop leerkrachten met leerlingen omgaan, hoe leerlingen onderling met elkaar omgaan, de omgang tussen leerkrachten onderling, het omgaan van leerkrachten met ouders, met name op genoemde terreinen, bepaalt mede de schoolcultuur. Een goed pedagogisch klimaat krijgt binnen onze schoolcultuur pas echt vorm, als er op verschillende aandachts-terreinen duidelijke afspraken zijn gemaakt.

De wetgever legt het onderwijsgevend - en onderwijsondersteunend personeel een aantal verplichtingen op. Deze verplichtingen staan genoemd in onder andere de Raamovereenkomst (afspraken tussen werkgevers- en werknemersorganisaties), de Arbowet, de Wet op de privacy en de Leerplichtwet. Bij het opstellen van deze gedragscode is met deze wetten rekening gehouden door artikelen eruit op te nemen of ernaar te verwijzen.

2. Doel

Het doel van deze gedragscode is:

- a. het scheppen van een goed pedagogisch klimaat, waarbinnen alle betrokkenen zich prettig en veilig voelen;
- b. het bijdragen aan de preventie van machtsmisbruik;
- c. het bevorderen en bewaken van veiligheids-, gezondheids- en welzijnsaspecten voor alle mensen bij hun werk op school;
- d. het bewaken van de privacy van alle betrokkenen.

Voordelen van het hebben van een gedragscode:

- betrokkenen kunnen elkaar aanspreken op het naleven van gezamenlijk vastgestelde gedragsregels;
- de school kan door middel van deze gedragsregels naar buiten toe, met name naar de ouders van de leerlingen, duidelijk maken hoe betrokkenen binnen de school omgaan met de hen toevertrouwde leerlingen.

Aandachtspunten:

- Een gedragscode houdt niet in dat gedrag dat níet in regels is vastgelegd, wél toelaatbaar is;
- Een gedragscode mag het spontane omgaan van alle betrokkenen met elkaar niet in de weg staan;
- Bij het vaststellen van regels is het van belang dat er rekening wordt gehouden met de aard en het sociaal-emotioneel ontwikkelingsniveau van de voorkomende leeftijdsgroepen.

3. Onderscheiden terreinen

De volgende terreinen worden onderscheiden:

- seksuele intimidatie;
- pesten;
- racisme/discriminatie;
- lichamelijk geweld;
- privacy;
- kleding;
- digitale snelweg;
- genotmiddelen

3.1 Seksuele intimidatie

a. Schoolcultuur/pedagogisch klimaat

- Het onderwijzend - en niet-onderwijzend personeel onthoudt zich van seksistisch taalgebruik, seksueel getinte grappen en toespelingen die door leerlingen en/of andere bij school betrokkenen als seksistisch kunnen worden ervaren. Ze ziet er tevens op toe dat het bovenstaande niet gebezigd wordt in de relatie leerling-leerling.
- Het onderwijzend - en niet-onderwijzend personeel onthoudt zich van seksistisch getinte gedragingen, of gedragingen die door leerlingen en/of andere bij de school betrokkenen als zodanig kunnen worden ervaren. Ze ziet er tevens op toe dat dergelijke gedragingen niet voorkomen in de relatie leerling-leerling.
- Het onderwijzend- en niet-onderwijzend personeel draagt er zorg voor dat binnen de school geen seksueel getinte affiches, tekeningen, artikelen in bladen (o.a. de schoolgids) en dergelijke worden gebruikt of opgehangen, die kwetsend kunnen zijn voor een bepaalde sekse.

b. Eén op één- contacten leerkracht-leerling

- Leerlingen worden buiten schooltijd niet langer dan een kwartier alleen op school gehouden. Bij uitzonderingen worden de ouders op de hoogte gesteld;
- Zonder medeweten van de ouders worden leerlingen niet bij de onderwijsgevenden thuis uitgenodigd.

c. Troosten/belonen/feliciteren en dergelijke binnen de schoolsituatie

- Vanaf groep 4 worden in principe geen leerlingen meer getroost bij verdriet of pijn door middel van zoenen. In de groepen 1 t/m 3 worden de wensen en gevoelens van zowel kinderen als ouders hieromtrent gerespecteerd.
- Leerlingen hebben het recht aan te geven wat zij prettig of niet prettig vinden. Spontane reacties bij troosten en/of belonen in de vorm van een zoen, blijven mogelijk ook in de hogere groepen. Mits het hier genoemde recht van de leerlingen wordt gerespecteerd.
- Vanaf groep 4 worden in principe geen leerlingen meer op schoot genomen. Ook hier dienen de gevoelens en de wensen van de leerlingen van groep 1 t/m 4 te worden gerespecteerd.
- Spontane reacties, ook in de hogere groepen, zijn ondergeschikt aan die wensen. Feliciteren moet spontaan gebeuren. De leerkrachten houden hierbij rekening met het hierboven vermelde.
- In alle groepen volgt de leerkracht in principe zijn eigen gewoonten in dezen. Hierbij rekening houdend met wat de leerlingen als normaal ervaren.

d. Hulp bij het aan-, uit- en omkleden

- Bij leerlingen uit groep 1 en 2 komt het regelmatig voor dat er geholpen moet worden bij het aan- en uitkleden. Ook in groep 3 en 4 kan dat nog een enkele keer voorkomen. Deze hulp behoort tot de normale taken van de groepsleerkrachten.
- Vanaf groep 4 is hulp bij het aan- en uitkleden of omkleden nauwelijks meer nodig. Toch kan het voorkomen dat leerlingen zich in bepaalde situaties gedeeltelijk moeten uit- of omkleden. Bijvoorbeeld bij verwondingen of bij het omkleden voor musicals en dergelijke. De leerkrachten houden hierbij rekening met de wensen en gevoelens van de leerlingen. Een open vraag als: 'Wil je het zelf doen of heb je liever dat de juffrouw/meester het doet?', wordt ook door de oudere leerling als normaal ervaren en over het algemeen eerlijk beantwoord.
- Als de situatie erom vraagt, wordt door iedere leerkracht onmiddellijk hulp verleend.

e. Buitenschoolse activiteiten

e.1 schoolkamp

- Tijdens het schoolkamp van groep 8 slapen er geen mannelijke begeleiders bij de meisjes en vrouwelijke begeleiders bij de jongens.
- Tijdens het aan-, uit- en omkleden van de leerlingen worden de betreffende lokalen uitsluitend door de leiding betreden, na een duidelijk vooraf gegeven teken. Dit is van toepassing als het noodzakelijk is dat mannelijke begeleiders de ruimtes van de meisjes binnengaan en als vrouwelijke begeleiders de ruimtes van de jongens binnengaan. Op deze manier wordt rekening gehouden met het zich ontwikkelend schaamtegevoel bij jongens en meisjes.
- Indien er hulp moet worden geboden bij ongevallen, ziek worden/zijn of anderszins, waarbij het schaamtegevoel van de leerlingen een rol kan spelen, wordt, rekening houdend met de aanwezige mogelijkheden, de uitdrukkelijke wens van de leerling gerespecteerd.
- Indien mogelijk maken jongens en meisjes gebruik van gescheiden toiletten en douches.
- Bij de te ondernemen activiteiten wordt rekening gehouden met de eigenheid van beide seksen.
- De spontaniteit in de omgang van leiding met leerlingen en leerlingen onderling dient gewaarborgd te blijven, zulks ter beoordeling van de gehele leiding (onderwijsgevend en niet-onderwijsgevend).

f. Dood en verdriet

De school is voorbereid op het overlijden van leerlingen, medewerkers of ouders. Daartoe is een rouwprotocol aanwezig met hierin een draaiboek met belangrijke telefoonnummers.

3.2 Pesten: zie Pestprotocol (bijlage)

3.3 Racisme/discriminatie

Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen in onze samenleving hun eigen volkscultuur hebben. Iedere groep heeft zijn eigen aard: huidskleur, levensovertuiging,

volksgewoonten zoals kleding en voedsel, enzovoort. Behalve de reeds gevestigde groepen kent ons land ook veel vluchtelingen en asielzoekers.

Ook onze schoolbevolking is enigszins multicultureel. Dat vraagt van alle bij de school betrokkenen extra inzet en aandacht voor een goed pedagogisch klimaat voor alle leerlingen. Daarom wordt van alle leerkrachten het volgende verwacht:

- De leerkracht behandelt alle leerlingen en hun ouders gelijkwaardig. Hij bezigt geen racistische en/of discriminerende taal.
- Hij draagt er zorg voor dat er in zijn lokaal geen racistische of discriminerende teksten en/of afbeeldingen voorkomen op posters, in schoolkrant, te gebruiken boeken en dergelijke.
- De leerkracht ziet erop toe dat leerlingen en ouders ten opzichte van medeleerlingen en hun ouders geen racistische of discriminerende houding aannemen in taal en gedrag (binnen de school). Leerlingen die tijdens het buiten spelen betrappt worden op racistische of discriminerende taal en of gedragingen worden daarop door de leerkracht aangesproken.
- De behandeling van gesignaleerde racistische/discriminerende taal en/of gedragingen gebeurt overeenkomstig de procedure, zoals die is beschreven bij pesten: zowel preventief als curatief.
- De leerkracht neemt duidelijk afstand van racistische en/of discriminerend gedrag van collega's, ouders en andere volwassenen binnen de school. Hij maakt dit ook kenbaar.

3.4 Lichamelijk geweld

Bij dit onderwerp hanteren we de volgende regel: binnen de 'schoolpoorten' wordt iedere vorm van lichamelijk geweld, zowel door volwassenen als door kinderen, voorkomen en niet getolereerd.

In de relatie leerkracht-leerling:

- De leerkracht vermijdt lichamelijk geweld als straf.
- Bij overtreding van bovenstaande regel door een emotionele reactie deelt de leerkracht dit mee aan de directie.
- Bij overtreding neemt de leerkracht zo snel mogelijk contact op met de ouders om het gebeurde te melden en uit te leggen.
- Eventueel kan de klachtenregeling in werking treden.

In de relatie overige volwassenen-leerling op school:

- Bij lichamelijk geweld door een volwassen persoon – niet zijnde een leerkracht – toegebracht aan een leerling, wordt dit gemeld bij de directeur en/of de vertrouwenscontactpersoon.
- Eventueel kan de klachtenregeling in werking treden.

In de relatie leerling-leerling:

- Zie preventieve en curatieve aanpak bij pesten.

3.5 Privacy

De huidige manier van werken in de school heeft er toe geleid dat steeds méér mensen – zowel binnen als buiten de school – te maken krijgen met leerlingen/ouders of omgekeerd. Daarom is het goed de privacy van leerlingen en ouders te beschermen. Gegevens over de thuissituatie, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties, uitslagen van testen en dergelijke worden als privacygegevens beschouwd.

We kennen de volgende afspraken:

Relatie leerkracht-kind/ouder:

- De scores van testen zijn uitsluitend toegankelijk voor ouders/verzorgers van het betrokken kind en zijn niet toegankelijk voor leerlingen en andere ouders.
- Privacy-gegevens (zoals hierboven omschreven) die van belang zijn voor de aanpak/begeleiding van een leerling en die vrijwillig door ouders bekend zijn gemaakt aan groepsleerkracht of directie, worden alleen met toestemming van de ouders bewaard in het leerlingdossier.
- Privacy-gegevens die niet relevant zijn voor aanpak en begeleiding van het kind, maar desondanks spontaan door ouders bekend zijn gemaakt, worden niet opgenomen en bewaard in het leerlingdossier.

- Uitslagen van testen, onderzoeken door Schoolbegeleidingsdienst en dergelijke, worden alleen met toestemming van de ouders en/of betrokken instanties doorgegeven aan derden en uitsluitend dan als het voor de verdere begeleiding van het kind van belang is.
- Gegevens die door ouders of instanties aan de leerkracht in strikt vertrouwen worden gemeld, worden niet met collega's besproken.
- Gegevens die bij regelgeving door instanties kunnen worden opgevraagd zonder medeweten van de leerling en/of de ouders en vallen onder het begrip privacy, worden met de grootste terughoudendheid verstrekt.
- Bij voorkomende gevallen is de klachtenregeling van toepassing.

Relatie directie-leerkracht:

- Gegevens die door ouders en/of instanties bekend worden gemaakt aan de directie en die een strikt vertrouwelijk karakter hebben, worden zonder toestemming van de ouders en/of instanties niet doorgegeven aan de overige leerkrachten.
- Gegevens die door een kind in strikt vertrouwen aan de directie worden bekendgemaakt, worden niet doorgegeven aan anderen, tenzij dit in strijd is met andere afspraken rond bijvoorbeeld kindermishandeling.
- Gegevens die door ouders en/of kinderen in goed vertrouwen aan een leerkracht worden bekend gemaakt, worden niet doorgegeven aan de directie, met uitzondering van de bij het voorgaande gemaakte opmerking.

Relatie leerkracht-leerkracht:

- In formele en informele sfeer wordt de privacy van ouders en kinderen gerespecteerd.
- Privacy-gegevens worden alleen besproken voor zover ze relevant zijn bij de uitoefening van het werk.
- Leerlinggegevens worden niet besproken in het bijzijn van derden.
- Zie verder bij: relatie directie-leerkracht.

Relatie ouders/kinderen-vertrouwenscontactpersoon:

- Gegevens die door ouders en/of kinderen worden bekend gemaakt aan de contactpersoon worden behandeld conform de klachtenregeling.

Bijzondere afspraken rondom privacy bij gescheiden ouders:

- In situaties waarbij ouders gescheiden zijn, wordt op verzoek van de niet met ouderlijk gezag belaste ouder door de leerkracht die informatie verstrekt, die de persoon van het kind of diens verzorging op opvoeding betreffen, bijvoorbeeld de leerprestaties van het kind, zijn ontwikkeling, en dergelijke.
- Voor het geven van informatie, bedoeld bij het vorige, is het mogelijk de niet met gezag belaste ouder te ontvangen op een ouderavond.
- Informatie aan de niet met ouderlijk gezag belaste ouder wordt niet verstrekt als de leerkracht de informatie ook niet zou geven aan de wel met ouderlijk gezag belaste ouder.
- Informatie aan de niet met ouderlijk gezag belaste ouder wordt eveneens niet verstrekt als er zwaarwegende belangen van het kind zijn, die zich daartegen verzetten.

3.6 Kleding

We maken een onderscheid tussen leerlingen en volwassenen (medewerkers, vrijwilligers, stagiaires en andere betrokkenen).

Voor de leerlingen geldt:

- De kleding moet veilig zijn, mag geen risico's veroorzaken (denk hierbij aan de hoofddoek tijdens de gymles, loshangende kleding tijdens bepaalde handvaardigheidslessen of praktijklessen).
- Het dragen van hoofddekzels in de klas (petten, mutsen afhankelijk van de heersende modeverschijnselen) wordt afgekeurd.

Voor de medewerkers geldt:

- De kleding moet net zoals dat voor de leerlingen geldt, veilig zijn.
- De kleding moet passen in de schoolcultuur.

- Volwassenen dienen zich te allen tijde te realiseren dat ze een voorbeeldfunctie hebben voor de leerlingen. Ook in de kleding, gebruik van make-up en andere lichaamsversieringen dient dit herkenbaar te zijn.

3.7 De digitale snelweg

Internet

De manier waarop we met elkaar omgaan geldt natuurlijk ook voor contacten via de digitale snelweg of de mobiele telefoon. De ontwikkelingen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie gaan razendsnel. De leerlingen zijn in de gelegenheid op school gebruik te maken van internet. We dienen de leerlingen echter te beschermen tegen nadelige effecten, onder meer het bezoeken van ongewenste sites. Daarom zijn de volgende regels met de leerlingen besproken en vastgelegd:

- Internet gebruik ik alleen wanneer de juf of meester mij toestemming geeft.
- Ik zoek niet met woorden die te maken hebben met grof taalgebruik, seks of geweld.
- Ik zal nooit persoonlijke informatie doorgeven op internet, zoals: mijn naam, adres en telefoonnummer zonder toestemming van de meester of juf.
- Ik vertel het aan mijn meester of juf als ik informatie zie waardoor ik me niet prettig voel.

Mobiele telefoons

Steeds meer leerlingen beschikken over een mobiele telefoon. Als regel geldt dat deze tijdens de schooluren, dus ook tijdens de pauzes, uitgeschakeld zijn. Bij bijzonderheden kunnen ouders via het telefoonnummer van de school hun kinderen bereiken of een boodschap doorgeven. Voor een goede voortgang van de lessen is het gewenst dat ook mobiele telefoons van groepsleerkrachten uitgeschakeld zijn.

3.8 Genotmiddelen

Roken

De Tabakswet van 17 juli 2002 geeft duidelijke richtlijnen met betrekking tot het roken op school. 'Alle scholen zijn rookvrij, tenzij de directeur erin slaagt een ruimte in gebruik te geven waar gerookt kan worden, zonder dat dit hinder of overlast veroorzaakt voor andere medewerkers, leerlingen, ouders en andere bezoekers van de school.' Als door medewerkers buiten de school gerookt wordt, is het goed te realiseren dat teamleden ook daarin een voorbeeldfunctie hebben.

Alcohol

Voor de leerlingen geldt dat het gebruik van alcohol niet is toegestaan, ook niet van de steeds populairder wordende licht alcoholische dranken. Voor medewerkers geldt dat alcohol tijdens de werktijd niet is toegestaan. Over het gebruik van alcohol tijdens festiviteiten door medewerkers worden door het team nadere afspraken gemaakt.

Drugs

Het gebruik, in bezit hebben of het verhandelen van elke soort van drugs is ten strengste verboden. Als dit gebeurt, zullen sancties worden opgelegd, bijvoorbeeld een schorsing en bij herhaling verwijdering van de school.

4. Slotbepalingen

Bij zaken die niet in dit document worden genoemd, beslist de directie na overleg met het team.

Bijlage:

Pestprotocol Kanjertraining
de Schakel 2016



Dit pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. Dit protocol sluit aan bij de Kanjerboeken en de Kanjertraining. Het zijn feitelijk fatsoensafspraken.



Plagen of pesten?

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudig onderscheid is dit:

Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van de leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover geïnformeerd worden door de leerlingen zelf.

Definitie van pesten: Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht, en waarbij de macht ongelijk is verdeeld. De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen van de pester zelf zullen zijn (cruciaal in het ontstaan en het in stand houden van pesten zijn

de reacties van leeftijdsgenoten op de pester. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de pester moeilijker om hiermee te stoppen. Heerst er in de klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst, waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep).

Pesten gebeurt per definitie achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader/moeder, juf om meester. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

De Kanjerafspraken

De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds.

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand doet zielig

De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Daarnaast is er aandacht voor het leren herkennen en verwoorden van gevoelens van jezelf en van anderen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en gedraag je je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de

baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school 'de baas/het gezag' en de ouders zijn dat thuis. Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zoveel mogelijk) recht doet, en borgt de gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak- en haatgerichte aanpak (vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen) of zeurgerichte aanpak (indirecte kwaadsprekerij en slachtofferschap). Kortom: doe elkaar recht.

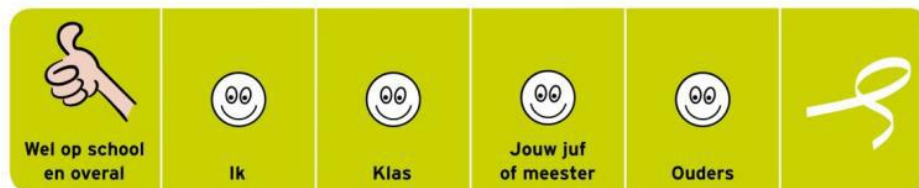
Dat wat fout is moet worden bestreden

Veel ouders verlangen van de school dat 'het foute' (= pester) moet worden bestreden, en dat het goede moet worden beschermd. De school kiest er echter niet voor om kinderen te beoordelen als behorend bij 'fout of goed'. Ieder mens maakt wel eens fouten. Kinderen zijn in emotioneel opzicht 'onder en boven de wet'. De weg van de mens, en die van een kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders hebben die opvoedingsplicht evenals leerkrachten.

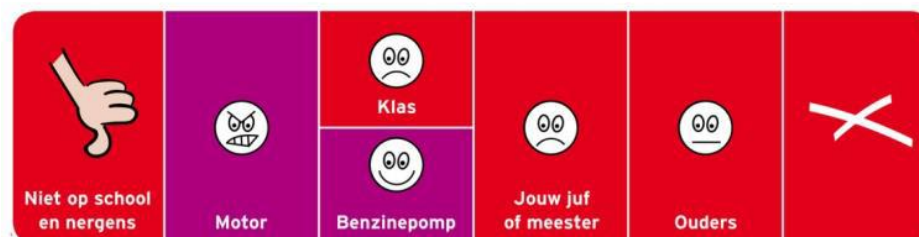
In gesprek met kinderen (en ouders) wordt de voorwaarde gehanteerd dat binnen de kaders van de Nederlandse wetgeving veel mag zolang je rekening houdt met elkaar. Jij hoeft je niet onveilig te voelen door het gedrag van een ander, en die ander hoeft zich niet onveilig te voelen door jouw gedrag. Kortom: je gedraagt je. De anderen zijn:

1. jouw klasgenoten en andere leerlingen op school;
2. de leerkrachten, de directie, de ouders van andere kinderen;
3. jouw ouders, die trots op je kunnen zijn omdat jij iemand bent die te vertrouwen is. Als je iets vertelt dan vertel je het hele verhaal en niet toevallig het belangrijkste stukje even niet.
4. mensen die hetzelfde doen als jij, maar ook mensen die anders doen dan jij.

Dit doen we wel



Dit doen we niet



De school neemt het overzicht van de smileys als uitgangspunt: 'Het is prima dat jouw vrienden het leuk vinden wat jij bedenkt en doet, maar als de rest van de klas het niet leuk vindt, evenals jouw juf of meester, (en jouw ouders als die erachter komen) dan gaan we dat niet doen op school.' Je blijft fatsoenlijk en je laat je niet bepalen door je uitdager(s): 'Geef geen benzine aan vervelend lopende motortjes.' Mocht een leerling zich niet willen houden aan de eenvoudige afspraken zoals weergegeven in de smileys, dan wordt dat met de ouders van het betreffende kind besproken. In dit gesprek wordt ervan uitgegaan dat de ouders met de school willen meedenken om een oplossing te zoeken die goed is voor het eigen kind, andere kinderen, de leerkracht, de school en de buurt.

Preventie

Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie.

Kernpunten in de aanpak:

1. de Kanjerafspraken;
2. denk goed na over jezelf en de ander;
3. pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders;
4. denk oplossingsgericht;
5. geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt;
- 6a. is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
- 6b. is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip uit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook 'de eigen gang' mag gaan;
7. hulp in de vorm van een maatje (bemiddeling);
8. duidelijk schoolbeleid en de handhaving ervan.

Wat mag u verwachten van de leerkrachten op school?

1. Voorbeeldgedrag

- u mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder
- u mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: 'Een goed voorbeeld doet goed volgen.'
- u mag verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal sluit aan op de straatcultuur* (= directief: duidelijke, helder en grensstellend), de andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven van inzicht). Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.
- doet zich een probleem voor op school, dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. Zeurgerichte of wraak- en haatgerichte reacties vinden geen voedingsbodem bij de leerkrachten. De leerkrachten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor uw kind, maar ook voor andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.

N.B. de leerkracht gedraagt zich niet volgens de normen van de straatcultuur, maar weet dat er heel duidelijk een grens moet worden gesteld aan de mentaliteit van de straat. Geen overleg, geen onderhandeling, niet ingaan op: 'Ja ..maar!' Voor meer informatie verwijzen we u naar het Kanjerinformatieboek voor ouders, leerkrachten, en pabo-studenten.



Er is als het ware een voortdurende strijd tussen de mentaliteit van de straatcultuur en de cultuur van wederzijds respect. Feitelijk gaat het om de vraag die al duizenden jaren bestaat of geweld loont of niet. Aan de kant van de straatcultuur heb je de opvatting: 'The winner takes it all.' Ben jij de sterkste, dan kun jij bepalen wat een ander moet doen. In het midden tussen de straatcultuur en de cultuur van wederzijds respect, plaatsen we de opvatting 'oog om oog, tand om tand.' In deze opvatting loont geweld niet, omdat je met gelijke munt wordt terugbetaald. Bij de cultuur van wederzijds respect heb je de opvatting: 'Van de meeste tegenslag in je leven kun je leren.' Zoek elkaars geluk. Doe elkaar recht. Ik voel mij goed als we een oplossing hebben gevonden waarbij jij je ook goed voelt. Doe aardig en welgemanierd. In deze opvatting wordt geweld zinloos.

2. Correcte reactie van de leerkracht op excuus van kinderen voor hun wangedrag.

Reactie kind: Maar hij/zij daagt mij uit!

Juf/meester: Je laat je uitdagen en opjutten. Doe alsof de opjutter een radio is. Je hoort het wel, maar je luistert niet.

Reactie kind: Ik deed het wel, maar hij/zij vertelde niet dat ik moest stoppen.

Juf/meester: Je moet rekening leren houden met de gevoelens van een ander. Als iemand niet blij kijkt, dan moet jij je afvragen of het wel leuk is wat jij allemaal doet.

Reactie kind: Maar hij/zij deed het ook bij mij.

Juf/meester: Natuurlijk hoef jij het niet over je kant te laten gaan. Maar dan zég je er iets van. Je gaat niet schelden, zeuren, huilen, roddelen. En gaat het door? Dan haal je je schouders op en denkt: 'jammer dan'. Je stapt naar je maatje. Wordt het heel erg? Dan stap direct je naar de juf of meester. En die weten van wanten. Daar mag je op vertrouwen.

Reactie kind: Ik deed het wel, maar ik deed het niet alleen. Waarom moet u mij weer hebben?

Juf/meester: Ik ben niet van plan slecht over je te denken. Maar ik ben ook een soort scheidsrechter waar je de discussie niet mee aangaat. Anders gezegd: als je iets doet wat niet helemaal de bedoeling is en ik zie dat, dan ga je daarover niet met mij in discussie.

Correct antwoord van de leerkracht op misdragingen van ouders

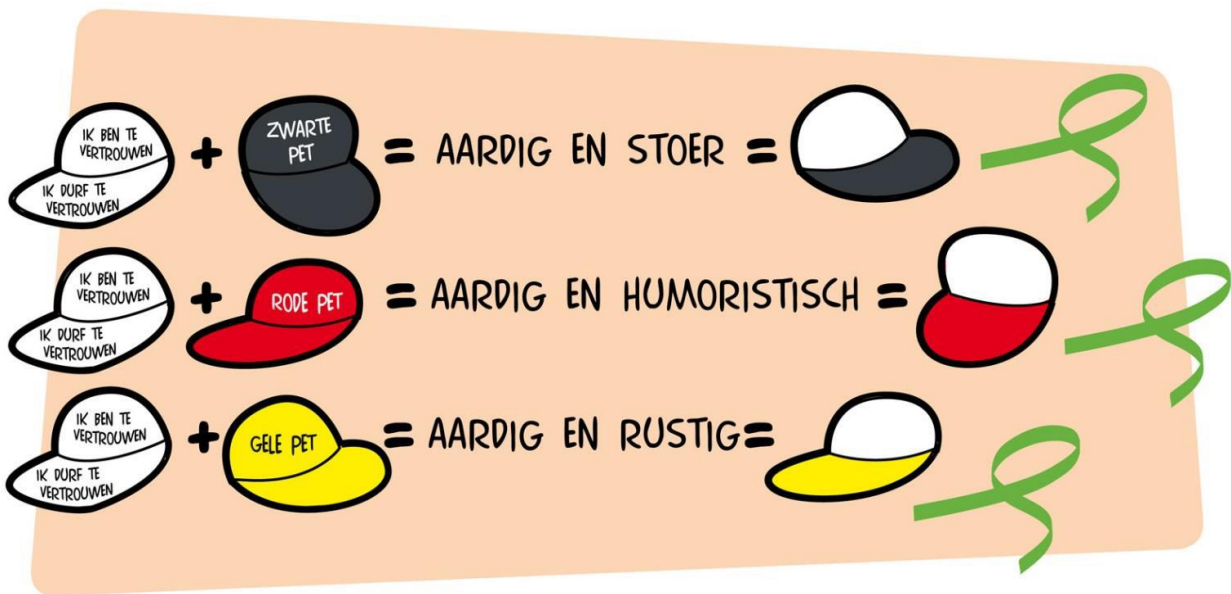
Beste ouders, u spreekt met respect over elkaars kinderen en opvoeding. Uiteindelijk doen we allemaal ons uiterste best naar eer en vermogen. U spreekt met respect over de leerkrachten die werkzaam zijn op deze school.

Aanpak

a. Het rollenspel

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar 'het kan er behoorlijk brutaal uitkomen'. Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zoiets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten (en ouders) niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen.

In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren rechtop staan, de ander aan te kijken en te zeggen: 'Ik vind dit vervelend, wil je ermee stoppen?' Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een maatje). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met het maatje iets anders doen. Als het op deze manier niet oplost, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben de mede-klasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware 'benzine' aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen voeding (benzine) meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.



b. Gedragstips voor ouders

Een extra moeilijkheid doet zich voor als ouders van de 'niet-pester' van mening zijn dat hun kinderen slachtoffer zijn van de 'dader'. Ouders uiten hun ongenoegen op Facebook, op het schoolplein enz. over de dader en eisen dat de school de vermeende slechterik van school verwijdert. Het vraagt uitzonderlijk veel talent van de school in de communicatie met ouders om deze vorm van spanning te pareren. Het vergt een speciale aanpak.

Op welke manier corrigeert de leerkracht op school?

De leerkracht gaat ervan uit dat mensen, dus ook kinderen, elkaar niet dwars willen zitten. Kinderen hebben niet de bedoeling om vervelend te doen. In een conflict wordt daarom gevraagd naar bedoelingen van het kind. 'Is het jouw bedoeling om mij zo boos te maken? Is het niet jouw bedoeling? Doe dan anders. Is het wel jouw bedoeling, dan doe je het goed, maar dan heb je nu een probleem, want ik sta niet toe dat jij verder gaat op deze manier.'

Een voorbeeld:

Een jongen wordt dag in dag uit gepest door een vijftal klasgenoten. Vraag aan dit vijftal: 'Is het jullie bedoeling om deze jongen zo te treiteren dat hij bang wordt en nauwelijks nog naar school durft?'

'Nee, het is niet mijn bedoeling.' Leerkracht: '... Fijn, hoe ga je het nu oplossen met deze jongen?'

Een andere leerling zegt echter: 'Ja, het is wel mijn bedoeling hem te treiteren, zodat hij bang wordt.'

Leerkracht: 'Daar ben je dan in geslaagd. Maar het kan niet, Ik geef je bedenktijd. Want ik begrijp nu dat jij de bedoeling hebt om deze leerling te treiteren?'

'Ja, dat is mijn bedoeling.' Leerkracht: 'Je gaat rustig nadenken over je antwoord. Misschien heb je een bijzondere reden. Misschien vind je het nodig om stoer te doen op dit moment. Na schooltijd kom je even bij me'. Leerling krijgt bedenktijd. Leerkracht: 'Je hebt na kunnen denken. Wat ben jij van plan hier op school, is het nog steeds jouw bedoeling om deze jongen dwars te zitten? Is daar misschien een reden voor om dat zo op deze manier aan te pakken?'

Leerling: 'Hij is gewoon stom.' Leerkracht: 'Wat voor stoms doet hij dan. Kan hij daar iets aan veranderen? Of is het gewoon jouw bedoeling om hem dwars te zitten? Leerling reageert door te zeggen: 'Nee, het is eigenlijk niet mijn bedoeling om hem te treiteren.' Leerkracht: 'Gelukkig. Wat ga je nu bij jezelf veranderen? En hoe herstel je het verdriet wat je hebt aangericht?'

Leerling houdt voet bij stuk. 'Ja, het is mijn bedoeling. Want hij is stom. Leerkracht: 'Jammer, ik ben nu je ouders op om te vragen of ze hier willen komen. Dan herhaal je hetgeen je tegen mij zegt, in aanwezigheid van je ouders.' Het hangt van het gesprek met je ouders af of je de klas nog in kunt komen.

Actie die nu moet worden ondernomen:

- contact opnemen binnen de organisatie met een van de volgende personen:

- adjunct-directeur, directeur, bouwcoördinator, mentor of ander persoon op school die vanuit 'de lijn' (= hiërarchie) kan ondersteunen en bijstaan.
- contact opnemen met ouder(s) van dit kind. Proberen ter plekke telefonisch of door middel van directe afspraak met de ouders te overleggen over hoe nu verder te handelen. In contact met ouders wordt verteld wat het probleem is en wat de bedoeling van hun kind lijkt te zijn. Aan de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd of zij de bedoeling van hun kind wel of niet ondersteunen.
 - zolang de ouders niet op school zijn geweest wordt de leerling de toegang tot de klas ontzegd. Kern van de aanpak is de banden van deze leerling doorsnijden met de klasgenoten, zodat niet kan worden gemanipuleerd door deze leerling.

Reactiemogelijkheid 1 van de ouder

'Nee, natuurlijk ondersteunen wij dat niet.'

Dan wordt een afspraak gemaakt met de ouders met het doel gezamenlijk tot een oplossing te komen, waarin het gedrag van het kind zich niet meer voordoet.

Reactiemogelijkheid 2 van de ouder

Ja, u moest eens weten wat een idiote moeder die jongen heeft waar mijn kind het op heeft gemunt.' (= ik vind het goed wat mijn zoon doet.)

Ouders worden duidelijk gemaakt dat deze manier van reageren niet op prijs wordt gesteld.

Voorbeeld:

Leerkracht: 'Begrijp ik hiermee dat u het goed vindt dat uw kind deze jongen zo treitert?'

Ouder: 'U moest eens weten wat een rare moeder die jongen heeft. En zijn die andere leerlingen zo braaf?'

Leerkracht: 'Bedoelt u te zeggen dat u het gedrag van uw zoon goedkeurt?'

Ouder: 'Nee, dat niet, maar die leerling heeft een heel rare moeder, ik kan u verhalen vertellen, dat wilt u niet weten!'

Leerkracht: 'Zoals u spreekt lijkt u het gedrag van uw zoon niet af te keuren. Ik heb u niet uitgenodigd om vervelende dingen te vertellen over een moeder. Wat vindt u ervan dat uw kind een andere leerling het leven zuur maakt?'

Het moet hoe dan ook duidelijk zijn dat er geen enkel excuus is voor wangedrag.

Onderstaand overzicht komt uit werkboek 1, van groep 6

Er is geen enkele reden om een ander het leven zuur te maken.
Daarmee ben ik het eens, maar in mijn geval is het anders want...

Ik heb een stoornis, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
Ik ben speciaal, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
mijn ouders zijn gescheiden, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
Ik word niet begrepen, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
Ik heb een geloof, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
Ik heb slechte cijfers, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens
Ik ben nu eenmaal zo, dus mag het.	<input type="radio"/> Mee eens	<input type="radio"/> Niet mee eens

Ik heb nog een andere mening.
Ik vind dat je een ander mag bedreigen, vernederen, lastig vallen, bestelen, beledigen als...

Aanvullend: school en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus een verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kinderen een lesje gaan leren, met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is.

Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met verbaal of fysiek geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Wat wordt van u als ouder verwacht?

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd.

Van de ouders mag worden verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

1. U oefent zich in zelfbeheersing

Dat betekent dat u het recht niet heeft andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek te intimideren. Het geeft helemaal geen pas als u zich misdraagt in aanwezigheid van andere kinderen.

2. U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind.

Dat doet de school ook over u en uw kind. Kunt u dat niet, dan houdt u uw mond.



3. Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met school.

Uitgangspunt hierbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.

4. Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/ een oplossing wordt gezocht, en kwaadsprekerij/achterklap.

5. U onthoudt zich van kwaadsprekerij op internet.

Aanvullend:

Als u opvoedt uit angst (= met mijn kind zal het niet goed komen), dan plaatst u uw kind in een zwakke positie. U haalt uw kind hiermee onderuit. Als u corrigeert vanuit gevoelens van ergernis en gevoelens van irritatie, dan is de kans aanwezig dat uw kind zelfbeschadigende gedachten zal ontwikkelen en opvattingen zoals: ik ben geen goed kind, mijn moeder/vader is niet trots op mij.

In de praktijk

- A. Kinderen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouders goed samenwerken met de leerkrachten.
- B. Kinderen die handelen uit onvermogen zijn moeilijk te corrigeren als hun ouders dat onvermogen als excuus voor vertoond wangedrag gebruiken.
- C. Kinderen die zich willen misdragen zijn snel te corrigeren (omdat er geen onvermogen meespeelt) als ouders op dezelfde lijn zitten als de school.
- D. Kinderen die zich willen misdragen, zijn niet te corrigeren als ouders het een probleem van school vinden. 'Val ons niet lastig met gezeur over ons kind, Ons kind mag zijn zoals het is!'



Tips voor ouders:

- 1. Ook mijn kind kan doen als de zwarte, rode of gele pet. Ook mijn kind kan pesten.
- 2. Ook mijn kind kan worden gepest.
- 3. Ik neem het probleem serieus.
- 4. Ik raak niet in paniek.
- 5. Ik straf niet fysiek en ga niet 'uit mijn dak' als ik hoor dat mijn kind vaak doet als de zwarte pet.
- 6. Ik probeer er achter te komen wat mogelijke oorzaken kunnen zijn van het gedrag van mijn kind.
- 7. Ik vraag mij af:
 - Voelt mijn kind zich veilig thuis?
 - Voelt mijn kind zich veilig op school?
 - Pest mijn kind uit stoerheid of uit gewoonte?
 - Pest mijn kind omdat het denkt dat het zo hoort?
 - Pest mijn kind omdat het bij de groep wil horen?
 - Welke televisieprogramma's kijkt mijn kind allemaal?
 - Wat doet mijn kind allemaal op internet?
 - Weet mijn kind wat het doet, wat het aanricht?
- 8. Ik besteed extra aandacht aan mijn kind.
- 9. Ik corrigeer agressieve buien.
- 10. Ik stimuleer mijn kind om aan sport te doen of bij een club te gaan.
- 11. Ik overleg met de school en ga niet zelf ingrijpen.
- 12. Ik bied hulp aan mijn kind.
- 13. Ik lees boeken over pesten en/of vraag informatie op.
- 14. Ik schakel eventueel een expert in als ik dat nodig vind of als school dat aangeeft.

15. Beheers u op social media. Sommige ouders zijn van mening alles te mogen twitteren en te Whatsappen over leerkrachten, klasgenoten en andere ouders met alle gevolgen van dien.
16. Ook op social media gelden normale, sociale gedragscodes.

Tips voor de kinderen:

1. Spreek met respect over je ouders. Uiteindelijk bepalen jouw ouders wat wel en wat niet kan.
2. Spreek met respect over je school en je leerkrachten. Uiteindelijk bepalen de leerkrachten wat wel en wat niet kan op school.
3. Spreek met respect over je klasgenoten. Beheers jezelf. Blijf fatsoenlijk. Daar kom je het verst mee. Je juf/meester is hiervoor het aanspreekpunt als dit moeilijk voor je is.
4. Spreek met respect over jezelf. Ook jij mag er zijn. Als je daaraan twijfelt, spreek dan met je ouders en/of je juf/meester.
5. Beheers je op social media. Gedraag je.
6. Wil ik stoer zijn? Dan ga ik op een vechtsport.
7. Wil ik de baas spelen? Ik vraag een hond.
8. Verveel ik me? Dan verzin ik zelf een leuk plan. Ouders en leerkrachten zijn geen wandelend pretpark.
9. Pest ik omdat ik bang ben zelf gepest te worden? ... Dan stop ik daarmee!



Op school trainen we dit:

Gaan leerlingen vervelend met elkaar of met jou om? Blijf rustig. Haal je schouders op. Sommige leerlingen zijn gewoon in de war. Maak je niet druk. Jammer dan.

Kom je naar gedrag tegen? Zeg en doe dan dit:

1. Wil je ermee stoppen? Ik krijg een naar gevoel van jouw gedrag. Ik vind het vervelend dat je dit doet (schelden, achterna roepen, slaan enz.).
2. Wil je er niet mee stoppen? Meen je dat?
3. Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in. Je haalt je schouders op en gaat iets gezelligs doen. Je blijft rustig, je blijft eigen baas (je laat je niet bepalen door een vervelend persoon), je doet als de witte pet.
4. Ga weg bij vervelend gedoe. Zoek een maatje, doe iets gezelligs, maak een kletspraatje met iemand anders. Op die manier kom je meestal van pesters af.
5. Zorg ervoor dat je zelf geen benzine geeft. Ga je reageren dan wordt het alleen maar erger.
6. Stopt het niet? Weten jij en je maatje geen oplossing? Dan stap je naar de juf of meester toe. Vraag aan je juf of meester of hij/zij wil helpen en ruzie op te lossen. Je juf of meester doet dat buiten de klas, want je klasgenoten willen rustig werken. Je meester of juf stelt dan de volgende vragen.

Wat is er volgens jou gebeurd?

Jij en je klasgenoot waarmee je ruzie hebt, vertellen elk hun eigen verhaal. Je onderbreekt elkaar niet. Je meester of juf moet namelijk goed begrijpen wat er aan de hand is. Dus: niet door elkaar heen praten.

Hoe is dat voor jou?

Bijvoorbeeld: werd je daar boos om, verdrietig, voelde jij je beledigd, word je daar altijd mee

gepest enz. Hoe kan het weer goed komen? Wat zou je willen dat de ander doet?

Wat zou je zelf kunnen doen?

Je bespreekt met elkaar, op welke manier het weer goed zou kunnen komen. Wat je zelf kunt doen en wat je van de ander verwacht. De juf of meester vraagt: 'Wat is volgens jou de beste oplossing?'

Afsluiting

De juf of meester schrijft de oplossing en afspraken op. Jij en je klasgenoot omarmen elkaar en ondertekenen de afspraken. Zo lukt het meestal op een goede manier ruzie op te lossen.

Op social media volg je dezelfde gedragslijn. Met dit verschil dat je hulp kunt invoeren bij meldknop.nl. Je doet dat nadat je met je ouders hebt besproken wat er aan de hand is.

Nog meer tips:

1. Zoek geen moeilijkheden op.
2. Laat zwarte en rode petten kletsen. Geef geen benzine aan dit gedrag.
3. Pieker niet in je uppie, maar ga praten met iemand die jij vertrouwt.
4. Als je overlegt met iemand die jij vertrouwt dan ga je niet roddelen, maar dan vertel je waar je bang voor bent of waar je last van hebt.
5. Zoek een oplossing die goed is voor jou, maar ook goed voor je (vervelende) klasgenoot.
6. Zeur niet steeds hoe erg je het hebt, maar doe er iets aan.
7. Niet iedereen vindt jou aardig en dat hoort zo!
8. Doe zelf niet als een zwarte, rode of gele pet.
9. Luister naar tips (kritiek) en doe je voordeel er mee.
10. Denk goed na over jezelf en over je tegenstander.
11. Zoek een maatje die jou kan helpen.
12. Vraag hulp bij je juf of meester als die nergens van af weten.
13. Vertrouw erop dat je juf of meester kunnen en willen helpen.

Het gaat wel eens mis.

Hoe lossen we dit op.

Wil jij het niet oplossen en jouw ouders vinden dat prima?

Dan hebben jij en je ouders een probleem.

De school beschermt het leerproces en zorgt voor een veilige leeromgeving. Dan kan betekenen dat je uit de groep of desnoods van de school wordt verwijderd.

Grensstellend

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan mis gaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. 'Hoe ga je het de volgende keer doen?', 'Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade?', 'Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?'

Wangedrag kan zich op verschillende manieren manifesteren:

Verbaal: vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten.

Fysiek: schoppen, bijten, knijpen, slaan, spugen, krabben, trekken, laten struikelen.

Materieel: stelen, bekladden, verstoppen van spullen, spullen kapot maken, fietsbanden lek prikken. Het doe zich een enkele keer voor dat een leerling zich wenst te misdragen en/of vindt daartoe recht te hebben. 'Ik zit er niet mee. Het is niet mijn probleem! Nou en .., moet ik weten. Ik doe het de volgende keer weer.'

In dat geval wordt er ter plekke contact opgenomen met de ouder. Zolang de ouder niet te bereiken is en/of niet op school is verschenen, wordt deze leerling buiten de groep geplaatst. De groep wordt beschermd tegen deze leerling.

Wie is hier de pester?

De bullebak vindt dat hij mag slaan. Wat vind jij?

De ouders van de bullebak vinden dat hun kind gelijk heeft en dat je juf/meester niet moet zeuren als hun kind een keer slaat.

Wat vind jij van deze ouders en wat moet de juf/meester doen?

Het gesprek met de ouder wordt oplossingsgericht gevoerd. En voldoet aan de criteria zoals die in het voorgaande zijn omschreven. Als de ouders van mening zijn dat hun kind zich mag misdragen wordt de leerling uit de klas gehaald. We noemen dit de eerste verwijdering. Tijdens de verwijdering wordt overwogen of deze leerling kan worden teruggeplaatst in de eigen klas. Terugplaatsing is afhankelijk van het idee dat de ouders en het verwijderde kind er op na houden, namelijk: ik heb het recht mij te misdragen.

- als het kind zich niet wil misdragen dan wordt een begeleidingsplan voor gedrag uitgewerkt, waaraan de ouders meewerken en kan het kind worden teruggeplaatst.
- als dat niet mogelijk is dan wordt de leerling minimaal twee groepen hoger in een andere groep geplaatst. Negatief gedrag wordt genegeerd door de leerkracht en de nieuwe groepsgenoten. Op die manier wordt de leerling geholpen zich te houden aan normale gedragsregels. Begrijpt de leerling dat hij/zij zich moet houden aan de gedragsregels van de school, dan kan hij/zij worden teruggeplaatst in de eigen groep.

Leerlingen uit groep 7 en 8 komen bij de intern begeleider, of krijgen na schooltijd uitleg over het te maken schoolwerk dat ze thuis maken. Een andere mogelijkheid is dat de leerling een nieuwe kans krijgt op een school binnen de vereniging waarmee een samenwerkingsverband bestaat.

Samengaand met deze maatregelen wordt de ouders geadviseerd contact op te nemen met een van de Kanjertrainingspraktijken of Jeugdzorg. Het afwijzen van adviezen en het niet mee willen denken van ouders aan een positieve oplossing interpreteert de school als een vorm van pedagogische verwaarlozing, en zal daar melding van doen bij het Meldpunt Veilig Thuis. Veilig Thuis heeft als gangbare regel dat het ingrijpt in een gezin als er meer dan twee meldingen over een gezin zijn binnengekomen.

Bij herhaling van wangedrag gaat de school over tot definitieve verwijdering.

Dossiervorming

De misvatting heerst bij leerkrachten dat schorsing mag plaatsvinden na ruime dossiervorming. Dit is niet het geval. Verwijdering zelf is het dossier. Anders gezegd: de aanleiding tot de eerste verwijdering is dossiervorming. Als een kind zich blijft misdragen, en de ouders hebben er geen problemen mee dan volgt definitieve verwijdering. Het dossier is dan compleet. Argumenten in dossier:

1. School is een leerinstelling. De school beschermt het leerproces tegen kinderen en ouders die het leerproces ernstig belemmeren.
2. School beschermt de leerlingen en de leerkrachten tegen grensoverschrijdend gedrag van een enkele medeleerling en/of een enkele ouder.
3. Een leerkracht kan op deze manier weer gewoon lesgeven, en vervalt niet in de functie van rechercheur (wie is dader en wie is slachtoffer?), aanklager (jij bent de dader), verdediger (van het slachtoffer), rechter en gevangenisbewaarder. Waarbij een enkele ouder in de hoogste boom klimt als in 'deze rechtsgang' iets mis gaat. De leerkracht en de school beperken zich tot onderstaande: Het gaat wel eens mis. Hoe lossen we dit op. Wil je het niet oplossen en jouw ouders vinden dat prima? Dan hebben jij en je ouders een probleem. De school beschermt het leerproces en zorgt voor een veilige leeromgeving. Dat kan betekenen dat je uit de groep of desnoods van de school wordt verwijderd.